

Η ΣΗΛΩΪ ΤΟΥ ΔΑΜΟΚΛΕΟΥΣ.

(Συνέχεια, βρα φυλλάδιον 43).

Ε'.

Τὰ πράγματα περιπλέκονται.

Ἐπὶ δὲ ἐπιούσῃ ὁ ἑρπύστης τῆς Ῥοδώπης ἔσπευσεν εἰς τὸν φίλον του, ἵνα μάθῃ τὴν αἰτίαν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Μορώ. Ἀλλ' ὁ Ἀλφρέδος δὲν ἠθέλησε νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν περιέργειαν τοῦ Ἰωσηππίου, ἢ μάλλον τὴν εὐχαρίστησε δι' ἐνὸς ψεύδους.

— Θέλων νὰ κινήσῃ τὴν ἀγωγὴν κατὰ τινος ἀνταποκριτοῦ, ἤλθε νὰ ζητήσῃ συμβουλὰς. Ἴδου ἡ αἰτία τῆς ἐπισκέψεώς του.

— Καὶ δὲν σοὶ ἀνέφερε περὶ τῆς Ῥοδώπης;

— Πρὸς τί;

— Ἐχθρὸς δίκαιον, παραφρονῶ. Οἱ ζητοῦτες τοὺς δικηγόρους ἔρχονται διὰ δίκην καὶ οὐχὶ δι' ἔρωτα, ὦ θεέ μου! ἐὰν ἡ Ῥοδώπη, δὲν μοὶ παρήγγειλλε νὰ κρίψω τὸ μίσός μου!

— Τί θὰ ἔκαμνες;

— Τί θὰ ἔκαμνα; ἀπὸ χθὲς ἀκόμη ἠρχώμεθα εἰς ἐξήγησιν, καὶ, μὰ τὴν πίστιν μου, ἂν δὲν ὑπέσχετο ὅτι παρκατεῖται, δὲν ἤξεύρω τί ἡδύνατο νὰ συμβῇ.

— Σὲ λυποῦμαι, εἶπεν ὁ δικηγόρος.

Τὸ δὲ ἑσπέρας, τὸ παράθυρον τοῦ κλητῆρος ἠνεώχθη, ὡς καὶ τὴν προτεραίαν, καὶ νέον γράμμα ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰωσηππίου.

Ὁ Ἀλφρέδος ἔμεινεν εἰς τὸ σπουδαστήριόν του, καὶ μετὰ μεσημβρίαν ἀπῆλθεν εἰς ἐντάμωσιν τοῦ τοῦ Ἰταλοῦ, ὃν ἐκ νέου ἠρώτησεν εἰς μίτην. Παρηγγέλη δὲ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως.

Ἡ ἀκόλουθος ἡμέρα ἦτο κυριακὴ. Τὴν 9 π. μ. ὁ Ἰωσηππίος ἐπορεύθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ στηριζόμενος ἐπὶ στήλης, ἔχων τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας ἐντὸς τοῦ μανδύου, περιέμενε σιωπῶν, ἀλλὰ προσατενίζων τὴν θύραν. Τέλος ἡ Ῥοδώπη εἰσήλθε περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὑπὸ δύο ἀνθρώπων συνοδευομένη, τοῦτε κλητῆρος καὶ τοῦ ἐμπόρου. Ὁ δὲ Ἰωσηππίος ἰδὼν τὴν ἐρωμένην, ἠτθάνθη πάλλουνσαν τὴν καρδίαν του, ἀλλὰ διαβαλόμενος αὐτῆς ἐνώπιόν του, ἐπρόντισε νὰ ἀνοίξῃ τὸν μανδύαν ὥστε ἡ Ῥοδώπη νὰ διακρίνῃ ἐπὶ τὸ στήθος του τὸ ῥόδον ὅπερ χθὲς συνώδευσεν τὴν ἐπιστολὴν της· ἡ ἰδέα του ἦτο ἄβυσσος καὶ ἀγχίνους, ἐπέτυχεν δὲ πληρέστατα, διότι ἡ παρθένος ἐννοήσασα τὸν σκοπὸν του, ἐπλάνησε γλυκύ τι μειδίαμα ἐπὶ τὰ χεῖλη καὶ τὸν εὐχαρίστησε δι' ἐνὸς βλέμματος.

Ἀλλ' ὁ ἔμπορος μνηστὴρ ἐνόησεν ἄρα τὴν ἄφωτον ὁμιλίαν; ἐμάντευσε τὴν ἀπόκρυφον τοῦ νεύματος τοῦ Ἰωσηππίου ἐννοίαν; ἢ μάλλον — ἂν ἦτο δυνατόν — ἐγνώρισεν ἴσως τὸν ἄνθρωπον τῶν νυκτερινῶν περιπάτων;

Διὰ τοῦτο δὲν μιμεῖται τὸν γονατίζοντα κλη-

τῆρα, ἀνυψῶν τὴν ψυχὴν του πρὸς τὸν Αἰώνιον;

Διὰ τὴν δὲν ἀκούει ἐν εὐσεβεῖ καταλύει τοὺς ἐναρμονίους ψαλμοὺς, οἵτινες ἀντηχοῦσιν ἐντὸς τῶν θόλων τῆς ἐκκλησίας;

Διὰ τὴν, τοῦλάχιστον, δὲν μιμεῖται τοὺς λοιποὺς νέους, οἵτινες ἐκ χρόνων ἀμνημονεύτων, σπεύδουσιν εἰς τὸ κέντρον τοῦ ναοῦ, ἐπιθεωροῦντες ἀνὰ μίαν τὰς ὡραίας ἀμαρτωλούς, τὰς πολλὰς, χάριν κοσμικῆς εὐλαβείας, προσερχομένας εἰς τὴν λειτουργίαν;

Ἀλλ' ἡ μὲν ὄψις του ἀποδεικνύει ἐνδόμυχόν τινα ταραχὴν, τὸ δὲ ὄφρος του εἶναι ἡλλοιωμένον· δύναμις τις κρυφαία, ἢ ματαίως ζητεῖ νὰ δαμάσῃ, φαίνεται ὅτι προσηλόνει τὰ βλέμματά του εἰς τὴν στήλην ὅπου στηρίζεται ὁ ἀντίζηλος· ἐκ τούτου τὰ βλέμματά του ἐνίοτε πλανῶνται πρὸς τὴν Ῥοδώπην.

Τί λοιπὸν διαλογίζεται ὁ Φραγκίσκος Μορώ; τίς ὑπόνοια διαταράσσει τὴν ψυχὴν του; τὸ ἄλγος του εἶναι φανερόν, ἡ χεὶρ θωπύει ἀπροφυλάκτως τὸν κόμβον τοῦ λαιμοδέτου του, καὶ ἐμφαίνει σκέψεις ἀποκρύφους, μυστικὴν τινα θλίψιν. Διὰ τὴν ἀλλοιωθὴν θεωρῶν πρὸ αὐτοῦ τὸν Ἰωσηππίον; αὐτὸς ὁ τοσοῦτον ἀμέριμνος καὶ μάταιος εἰς τὸ ἐργαστήριόν του, δὲν φαίνεται τώρα ὁ ἴδιος. Ἡ γειτνίασις αὐτῇ τὸν ἐνοχλεῖ, καὶ ὅμως δὲν δύναται νὰ ἀπομακρύνῃ ἐκείθεν τὸ ἰδρωμένον του μέτωπον. Ἰπάρχει τι, ἐν τῇ τεταραγμένῃ φυσιογνωμίᾳ του ἐν ταῖς ἀσυνιθίστοις στροφαῖς τοῦ σώματός του, ὑπάρχει τί ξένον καὶ ἀλλοφανές, δεικνύον οὐχὶ τὸ πείσμα, οὐχὶ τὸν θυμὸν, οὐχὶ τὰ αἰσθήματα τοῦ μίσους καὶ τῆς ζηλοτυπίας, ἀλλὰ τὴν αἰσχύνην, τὴν τύψιν τοῦ συνειδότης, ἴσως, καὶ τὴν μετάνοιαν.

Μήπως ὁ Φραγκίσκος Μορώ δὲν εἶναι πλέον ὁ κομψὸς, ὁ ἄφροντις, ὁ προτοῦ μυρωμένος νέος; μήπως εἶναι διπλοῦς ὡς ὁ Ἰανὸς τῶν Ῥωμαίων; Καὶ κατ' ἀλήθειαν δὲν ὁμοιάζει παντάπασιν τὸν νεανίαν ὅστις ἐπεσκέφθη προχθὲς τὸν Ἀλφρῆδον, τὸν ὑπερασπιστὴν τοῦ Ῥημόντη ὁ πρὸς τὸν δικηγόρον τρόπος του, ἡ ἐξομολόγησις, τὸ μυστηριώδες πρόσωπον ὅπερ εἶχε σχέσεις μετὰ τοῦ Ἰταλοῦ, ταῦτα πάντα δὲν ἐμφαίνουν ὅτι δὲν γνωρίζομεν ἐτι καλῶς τίς ἄρα εἶναι ὁ ἔμπορος τοῦ δρόμου τῶν τεχνῶν; Τί μυστήριον εἶναι τοῦτο; Μήπως τοῦ Ῥημόντη ὁ ὑπερασπιστής, ἀνέγνω διὰ τῆς ὀξυδερκείας τοῦ βλέμματος εἰς τοὺς κρυφίους μυχοὺς τῆς ψυχῆς τοῦ ἐμπόρου; ὁ δὲ κοῦφος καὶ μηδαμινὸς νέος, ὁ ἐν μέσῳ τῶν πραγματειῶν του τοσοῦτον κομψευόμενος, εἶχεν ἄρα τοιαύτην δραστηριότητα ὥστε ἐγκλημα νὰ σχεδιάσῃ καὶ νὰ πράξῃ;

Ἀνθρωπὸς τις ἐν τούτῳ ἀναμειγμένος εἰς τὸ πλῆθος, περστέρει μετὰ προσοχῆς καὶ τὰ ἐλάχιστα τοῦ ἐμπόρου κινήματα, ἐμελέτα τὰ νεύματα, καὶ εἶδεν ὅτι ἡ γειτνίασις τοῦ Ἰωσηππίου Βρουδρῆ, τῷ ἐπροξένει παράδοξον ἐντύπωσιν, ἐτι δὲ μάλλον ἐπέθετο εἰς τὰς φοβερὰς ὑ-

πονοίας, αἵτινες εἶχον πρὸ δύο ἡμερῶν ἐπέλθει εἰς τὸν νοῦν του.

Καὶ ἐνῶ οἱ πιστοὶ ἐξήρχοντο ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Α. Στεφάνου, ἐνῶ ὁ Ἰωσηππῖνος ἀντήλασε τελευταῖον βλέμμα μετὰ τῆς Ῥοδῶπης, ὁ Ἀλφρέδος, πλησιάζας αἶφνης εἰς τὸν φίλον, τῷ λέγει μετὰ φωνῆς τεταραγμένης.

— Πιστεύω ὅτι ἐμάντευσα τοὺς κακούργους, οἵτινες προσέβαλον κατὰ τὸ Λούγδουνον, τὸν πατέρα σου.

— Πῶς; εἶπε φρικιάσας ὁ Ἰωσηππῖνος.

— Πιστεύω ὅτι δὲν ἀπατώμαι, ἐπανέλαθεν ὁ Ἀλφρέδος.

— Εἰσηγήσου . . . μὴ με ἀφίνης εἰς ἀνησυχίαν.

Δὲν εἰμπορῶ ἀκόμα, διότι αἱ ἀποδείξεις αἱ ὕλικαι, αἱ ἐναργεῖς, αἱ ψηλαφηταὶ μοὶ λείπονται ἔτι, ἀλλὰ θὰ μεταχειρισθῶ πᾶν μέσον, πᾶσαν φροντίδα, πᾶσάν μου τὴν διανοητικὴν δύναμιν νὰ τὰς ἀποκτήσω. Σὲ ὀρκίζομαι δὲ ὅτι, θεοῦ θέλοντος, θὰ τὸ κατορθώσω.

Ἄλλ' ἡ ὁμολόγησις αὕτη δὲν καθυστάχασε φυσικὰ τὸν Ἰωσηππῖνον, ἡ ἀτελής ἀποκάλυψις τῷ ἐπροξένησεν ἀλγεινὴν ἀντυσχίαν. Μάτην ὅμως ἐβίαζε παρακαλῶν τὸν φίλον νὰ ἐξηγηθῇ ὀλίγον σαφέστερον. Ὁ δικηγόρος ἐπέμενε σιωπῶν.

— Σιωπῶ τῷ εἶπε, μέχρις οὗ δυνήθω νὰ κατηγορήσω φανερά τοὺς ἐνόχους.

Ἐν τῷ μεταξύ τῆς ζωηρᾶς τῶν δύο φίλων συνδιαλέξεως, τὸ πλῆθος ὑπεχώρει μετὰ βραδύτητος. Ἡ δὲ Ῥοδῶπη ἐξῆλθε τελευταία μετὰ τῶν συντροφευόντων αὐτήν. Ὁ Φραγκίσκος Μορῶ, μὴ λησμονῶν τὰς φιλαρέσκους ἑξέεις του, προσφέρει μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν νεάνίδα τὸν βραχίονα, διότι ἀφοῦ ἔπαυσε νὰ βλέπῃ τὸν Ἰωσηππῖνον, δὲν εἶναι πλέον τεταραγμένος, ὑψώνει ὑπερηφάνως τὸ μέτωπον καὶ δὲν λησμονεῖ τὸν κομψὸν κόμβον τοῦ λαιμοδέτου του. Ἐνῶ δὲ κλίνει κομψῶς τὸν βραχίονα ἡ Ῥοδῶπη θέλει μὲν νὰ ἀποποιηθῇ τὴν ἐντιμον θεραπείαν — διότι μαντεύει ὅτι δὲν εἶναι ὁ ἐραστής της μακρὰν — ἀλλὰ τὸ βλέμμα τοῦ κυρίου Φρουῶ δὲν τῇ ἐπιτρέπει τὴν ἀποποίησην.

— Εἶναι συρμὸς, ὡς φαίνεται, νὰ στολιζῇ τις τὸ φόρεμα μὲ ἀνθη, εἶπεν ὁ Μορῶ διὰ τόνου ὅς τις ἐφάνη εἰρωνικὸς εἰς τὴν νεάνίδα.

Καὶ περιέμενεν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐπίβουλον φράσιν του, ἀλλ' ἡ Ῥοδῶπη ἔμεινε σιωπῶσα.

— Παρατηρήσατε τὸ ῥόδον, ὅπερ ἐστόλιζε κομψῶς τὸ φόρεμα τοῦ κυρίου Ἰωσηππῖνου Βρουδρῆ;

— Διὰ τί ἐρώτησις; εἶπεν ἡ ὀρφανή.

— Διότι ὑπῆρχε μεγάλη ἀντίθεσις μεταξύ τοῦ δροσεροῦ ἄνθους καὶ τῆς ἐνδυμασίας τοῦ κυρίου Βουδρῆ. Νέος ὡς αὐτὸς τοσοῦτον καλῶς ἐστολισμένος ἔπρεπε, φρονῶ, νὰ κάμῃ ἐκλογὴν καλλιτέραν, διότι τὸ ῥόδον του ἀπέβαλε καὶ τὸ χρῶμα καὶ τὴν στιλβνότητα.

— Δι' αὐτὸ τοῦτο, ἴσως, τὸ ἐπροτίμησεν, ἀπεκρίθη ἡ νέα μὲ πείσμα.

— Ὁρθοτάτη ἡ παρατήρησις, ὑπέλαθεν ὁ Μορῶ,

καὶ τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ὁ κύριος Βουδρῆς ὑπῆρξεν εὐτυχέστερός μου. Εἰς τὴν παρούσαν ἡμῶν κατάστασησιν δὲν ἔχει τι ἐπιλήψιμον τὸ δῶρον ἐνὸς ἄνθους, ἀλλὰ προχθὲς σὰς ἐζήτησα ἐν ἀπλοῦν ῥόδον καὶ μοὶ τὸ ἀπεποιήθητε ἀνηλεῶς, ὁ δὲ κύριος Βουδρῆς φέρει εἰς τὸ στῆθος του ἐν, δῶρον, ἀναμφιβόλως τῆς ὥραιας ἐρωμένης του.

— Τῆς ἐρωμένης του; εἶπεν ἡ Ῥοδῶπη ἀδυνατοῦσα νὰ κρύψῃ τὴν ταραχὴν της.

— Βεβαίως ἐξηκολούθησεν ὁ Μορῶ ἐτάζων, ἐπὶ τῆς ἀφελοῦς ὀψεως τῆς παιδείας, τῶν λόγων αὐτοῦ τὴν ἐντύπωσιν. Ἐὰν ὅ,τι ἤκουσα ἦναι ἀληθές, ἡ μαρκησία Α. . . καλοβλέπει τὸν κύριον Βουδρῆ. Εἶναι κυρία, ἐν παρενθέσει, φιλάρεσκος, ἀλλὰ συνήθης εἰς τὸ ἐργαστήριόν μου. Λέγουσι μάλιστα μετὰ πεποιθήσεως ὅτι δὲν χάνει τοὺς στεναγμοὺς καὶ τὰς περιποιήσεις του.

Καὶ μετὰ τὴν ἐπίβουλον παρατήρησιν τοῦ ἐμποροῦ, ἡ νεάνις εἶχε τὴν ὄψιν ὠχροτέραν πανίου. Ἡ θάναυσος παγίς τὴν εὖρεν ἄσπλον, ἐνέπεσεν ἡ κόρη εἰς αὐτὴν μὲ ὀλην τὴν ἀγνότητα καὶ τὴν ἀφέλειαν τῆς ψυχῆς της. Ὅτε δὲ ἡ σκέψις ἐπανῆλθε, δὲν ἦτο πλέον καιρὸς — Ὁ Μορῶ ἐγνώριζε τὸ μυστήριόν της.

— Ἡ μαρκησία, ἀναμφιβόλως, ἐχάρισεν εἰς τὸν κύριον Βουδρῆν αὐτὸ τὸ ῥόδον, ἐξηκολούθησεν ὁ ποιητὴς ἔμπορος, αὐτὸ τὸ ῥόδον ὅπερ ἐμαράνθη ἀπὸ τοὺς κτύπους τῆς καρδίας της καὶ δικαίως εἶπον ὅτι ὑπῆρξεν εὐτυχέστερός μου. Μακαρίζω τὴν εὐτυχίαν του.

Δὲν ἦτον ἔτι καιρὸς νὰ ἐξηγηθῇ μετὰ τοῦ Φραγκίσκου, ἐνόει τοῦτο ἡ Ῥοδῶπη, διότι, πρὶν τῷ ἀποκαλύψῃ τὸν πρὸς τὸν Ἰωσηππῖνον ἐρωτὰ της, ἀνάγκη νὰ τῷ ἀποδείξῃ ὅτι ματαίως ἐδαπάνη τὰς περιποιήσεις καὶ τοὺς στεναγμοὺς του. Μία δὲ τῇ παρουσιάζετο εὐκαιρία νὰ ἐξηγηθῇ, καὶ δὲν τὴν παρέλιπε. Ἀναφέρουσα ἑαυτὴν ἐκ τῶν προσβολῶν τοῦ Μορῶ, ἀπεκρίθη ἀταράχως καὶ ἀξιοπρεπῶς.

— Ἀλλ' ἂν ἔχῃ οὕτως, ὅποια σχέσις μεταξύ τῆς θεσεώς σας καὶ τῆς θεσεως τοῦ Βουδρῆ; πρὸς τι αὕτη ἡ συσχέτισις; Λέγετε ὅτι ἡ μαρκησία Α. . . ἀγαπᾷ τὸν κύριον Βουδρῆν, τὴ παράδοξον λοιπὸν ἂν τῷ ἐχάρισεν ἐν ῥόδον; Σεῖς δὲ ἀδίκως παραπονεῖσθε διὰ τὴν αὐτηρότητά μου. Εγὼ δὲν ἠδυνάμην νὰ δώσω τὸ ῥόδον, ὅπερ ἔφερον ἐπὶ τῆς καρδίας μου, ἢ μόνον εἰς νεανίαν προτιμώμενον, σεῖς λοιπὸν δὲν εἴσθε ὁ προτιμώμενος, διότι δὲν σὰς ἀγαπῶ.

— Ὡ ναι, ναι, εἶπεν ὁ ἔμπορος, δὲν ἠμπορεῖτε εἰσεῖτι νὰ μὲ ἀγαπᾶτε, ἀλλ' ἡ μνηστὴ πρέπει νὰ χαρίζῃ πᾶν ὅ,τι ἀθῶον μὲν ἀλλ' ἀρεστὸν εἰς τὸν μέλλοντα σύζυγόν της. Ματαίως φιλοσοφεῖτε, δὲν ἦτον παράδοξον ἂν ἐπεθύμησα τὸ ῥόδον, δὲν ἦτο δὲ παράδοξον νὰ μοὶ τὸ χαρίσετε.

— Μάλιστα, ἂν ἠθθανόμην διὰ σῆς ἀγάπην

— Καὶ τί πειράζει; ἢ τώρα, ἢ ἀργότερα. . .

— Ἡξέυρετε ὅτι ἡ εἰκασία σας αὕτη εἶναι ὀλίγον ἐπιπόλαιος; εἶπεν ἡ ὀρφανὴ δάκνουσα μὲ

παῖσμά τὰ χεῖλη της. Καὶ τίς σᾶς εἶπεν ὅτι θὰ σᾶς ἀγαπήσω βραδυτέρον ;

— Πῶς ποῖος μοι τὸ εἶπε ; ἐπεφώνησεν ὁ Μορῶ, ἐλπίζων εἰς τὴν ὑπεροχὴν τῆς παρούσης θείας του. Δὲν πρέπει ἡ γυνὴ ν' ἀγαπᾷ τὸν ἄνδρα της ;

— Ἀλλὰ . . . τοῦτο, πιστεύω, δὲν εἶναι ὑποχρεωτικόν· ἡ γυνὴ χρεώσεται ὑποταγὴν κατὰ τὸν νόμον τῆς κοινωνίας, ἀλλ' ὁ νόμος τοῦ ἔρωτος δὲν ἔχει τοῦτον τὸν ὅρον. Ἔστω ὅμως, ἡ γυνὴ πρέπει ν' ἀγαπᾷ τὸν ἄνδρα· μὲ ἐννοεῖτε ὅταν λέγω ἄνδρα ; σῆς δὲν εἴσθε σύζυγός μου.

— Εἶναι ὅλον τὸ ἴδιον.

— Μὴ βιάζεσθε ! ἂν ἐξαρτᾶται ἀπ' ἐμὲ, ἀπατάσθε.

Ἡ μὲν ἀπάντησις ἦτο καθαρὰ, καὶ ὅμως ὁ Μορῶ δὲν ὑπεχώρει.

— Καὶ πῶς ; ἠρώτησεν, ἀλλὰ τώρα χωρὶς μειδιάματος· ἡ θέσις μου δὲν εἶναι ἀρίστη ; ἡ τύχη καὶ ἡ ἀποκατάστασίς σας δὲν εἶναι ζηλευτά ;

— Ἀλλὰ δὲν σᾶς ἀγαπῶ.

— Τοῦτο ἔρχεται μόνον του ὅταν μὲ ὑπανδρευθῇτε.

— Σπανιώτατα ἔρχεται, ἂν δὲν προηγηθῇ τοῦ γάμου ἡ ἀγάπη.

— Καλὲ, ἐγὼ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ μοῦ ἀνοίξετε τὴν καρδίαν σας ὅταν μὲ γνωρίσετε καλύτερα.

— Ἐγὼ δὲ εἶμαι βεβαιωτάτη ὅτι θὰ ἦναι, ὡς καὶ τώρα, κλεισμένη διὰ παντός.

Καὶ ὁ ἔμπορος ἐσταμάτησεν ἐνώπιον τῆς ῥητῆς ταύτης ἐξομολογήσεως. Ἄν καὶ ἦτον ἑτοιμος διὰ φράσεώς τινος διαφορῶμενης, νὰ τῇ εἰπῇ πόθεν πηγάζει ἡ καταφρόνησίς της, δὲν ἠθέλησεν ὅμως νὰ φαρμακώσῃ τὴν συνέντευξιν, καὶ νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὴν μνηστὴν ὅτι γνωρίζει τὸ μυστήριόν της. Πιστεύων δὲ εἰς τὰ ἴδια προτερήματα, ἤλπιζεν ὅτι μὲ τὸν καιρὸν καὶ μὲ τοὺς περιποιητικούς τρόπους του, ἔμελλε μίαν ἡμέραν νὰ ἐξαλείψῃ ἀπὸ τὴν καρδίαν της τὸ ἐφῆμερον πάθος πρὸς τὸν Ἰωσηππῖνον. Τότε ἐνῆκα αὐτὸς, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἦτο ὁρθόν, διὰ λέξεω· ὑβριστικῆς ἢ ἀπροσέκτου, νὰ ἀναγκάσῃ τὴν ὀρφανὴν νὰ σιωπήσῃ ἐπιμένουσα εἰς τὴν ὁρμὴν τῆς καρδίας της.

Ἐκτοτε δὲ ἡ συνομιλίᾳ, μεταξὺ αὐτῶν, ἐψυχράνθη. Ἡ μὲν Ροδώπη ἐραντάζετο ὅτι ὁ ἀγαπητὸς τοῦ κυρίου Φρυσῶ ἔμπορος ἐνόησεν ὅτι ὤρειλε νὰ ἀπελπισθῇ διὰ τὸν ἀτυχὲ ἔρωτά του, ἀλλ' ὁ Μορῶ πάλιν δὲν ἐθεώρει ἐαυτὸν νικηθέντα, καὶ ἂν ἐσιώπα, καὶ ἂν δὲν ἤθελε νὰ προσῇ πορρωτέρω, ἔσχεδιάζεν ἤδη σχέδιόν τι κατασχόνιον, ἐπελθὼν τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς τὸ πνευμά του.

— Ναι, ναι ! ἔλεγε κατ' ἰδίαν. Δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου ὁ ἀντίζηλός μου δὲν εἶναι πλέον ἐπιφοβός καὶ ἐλευθερόνομος ἐντελῶς ἀπὸ αὐτόν.

Καὶ ἡ ἐλπίς ἐπιτυχίας, βεβαιωτάτης κατ' αὐτόν, διερμηνεύθη διὰ μειδιάματος ῥαδινοῦ, ἐνῶ ὁ ἔμπορος προσητένιζε τὴν περθεύον.

Φθάσας δὲ εἰς τοῦ κλητῆρος τὴν κατοικίαν, ἔκυψεν εἰς τὸ οὖ· τοῦ γέροντος καὶ τῷ εἶπε, συνοδεύων τὰς λέξεις διὰ νεύματος ἐξηγούντος τὴν διάνοιάν του.

— Γνωρίζετε τὸν Ἰουδαῖον Σχμουήλ ;

— Εἶναι πελάτης μου.

— Πρέπει νὰ τὸν ἐνταμώσητε ἐκ μέρους μου. Τὸ ἐσπέρας ἐξηγουμαι καθαρώτερα, ἀλλ' ἀνάγκη νὰ ἦσθε προσεκτικός.

— Ὡ ! τὸν γνωρίζω τὸν παμπόνηρον ! ἀλλ' ἔχει νὰ κάμῃ μὲ τὸν διδάσκαλόν του, προσέθηκεν ὁ κλητὴρ οὐτινος οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπέλαμψαν ἀπαισίως.

Καὶ ἀπεχωρίσθησαν.

ΣΤ.

Ὅτι ἐπικίνδυνον τὸ ἐκδίδειν συναλλαγματικὰς.

Τίς ἄρα ἦτο ὁ ἀπόκρυφος τοῦ Φραγκίσκου Μορῶ ἀπειλή ; τί διελογίζετο θέλων νὰ πέμψῃ τὸν κλητῆρα εἰς τὸν Ἰουδαῖον ;

Ἐπιτρέψατέ μοι τὴν σιωπὴν, μετ' ὀλίγον, ἀναμφιβόλως, θὰ γνωρίσετε τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τοῦ μυστηριώδους ἐκείνου ἀνθρώπου, ὅστις ἐφαίνετο ὡς ἂν ἦτο διπλοῦς. Διὰ τοῦ ροῦ τῶν πραγμάτων θὰ γενῇτε αὐτόπτης τῆς δίκης τοῦ βανασσοῦ τούτου Πρωτέως, οὐτινος αἱ μὲν πράξεις φαίνονται ἀσυνεπεῖς, ὁ δὲ χαρακτὴρ ἀνεπίδεκτος ἀναλύσεως.

Δύναμαι μόνον νὰ εἶπω, ὅτι ἐπὶ ὁκτὼ ὅλας ἡμέρας, ὁ κλητὴρ καὶ ὁ ἔμπορος κρυφίως συνδιελέγοντο καὶ μετὰ μεγάλῃς προσοχῆς τε καὶ προφυλάξεως. Ὡμίλουν περὶ συναλλαγματικῆς, περὶ διαμαρτυρήσεως, περὶ φυλακισμοῦ, πολλὰκις ἀναφέροντες τὸ ὄνομα τοῦ Σχμουήλ καὶ τοῦ Ἰωσηππῖνου Βουδρῆ. Ἡ δὲ Ροδώπη ἂν καὶ δὲν ἐδύνάτο νὰ μαντεύτῃ τὴν αἰτίαν τῆς συνομιλίας, ἠθῆνεντο — δι' αὐτὸ τοῦτο ἴσως — ἀνητυχίαν τι νὰ ἀνέκφραστον καὶ ὁλονὲν αὐξήνουσιν. Εἰς μάτην ἔτεινε τὴν ἀκοήν, πλησιάζουσα ἀκρωνυχί εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κυρίου Φρυσῶ, δὲν ἠδυνήθη ποτὲ νὰ ἀκούσῃ ἢ μοναχὰς τινὰς λέξεις, ἀτελεῖ καὶ ἀσημάντους φράσεις, ταῦτα δὲ δὲν ἀπετέλουν οὐδ' ἐλαχίστην ἐννοιαν. Ἐν τοσούτῳ, προαίσθησίς τις ἀνεξήγητος ἔλεγεν αὐτῇ, ὅτι ἐπιβουλὴ τις τεκταίνεται, μισητόν τι κατὰ τοῦ ἐραστοῦ της σχεδιάσμα. Τοῦτο δὲ ἐρρίζωθη βαθέως εἰς τὴν ψυχὴν της, καὶ χάρις εἰς τὸ παράθυρον τοῦ δρόμου, ἠδυνήθη νὰ προσιδοποιήσῃ τὸν Ἰωσηππῖνον, ἀλλὰ τίς ἄρα ἦτον ὁ ἀπειλὼν αὐτὸν κίνδυνος ; ἀδύνατον νὰ φυλάττεται τις τὴν βολὴν τὴν ἀόρατον.

Ἐλπίζω ὅτι ἐμαντεύσατε τίνα ὑπώπτευεν ὁ δικηγόρος ὡς ἐνοχόν. Μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἐμποροῦ, οὐδὲ στιγμὴν ἐδίστασε πλέον, καὶ ἡ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μακρὰ ἐξέτασις ἐσχημάτισε ἐντελῶς τὴν πεποίθησίν του. Ναι, ὁ Ἀλφρέδος, διὰ παραδόξου τινὸς ἀντιπαράθεσως, ἀνεκάλυπτε δεσμόν τινα ἀφανῆ μεταξὺ δύο ἀνθρώπων, οὔτινες ὅμως εἶχον διὰφορον τὴν θέσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ὁ ῥημόντης, κατ'

αὐτὸν, καὶ ὁ Μορῶ ἦσαν κρίκοι ἐνόνοντες τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον, καὶ ἡ προσβολὴ ἢ κατὰ τοῦ Βουδρῆ γενομένη, καὶ τὸ κίνημα τοῦ ἐμπορίου, εἶχον σχέσιν βεβίαν, πραγματικὴν, ἀναμφίβολον, ἢ δὲ διήγησις ἐπιτηδεῖας; παρὰ τοῦ Μορῶ ὕφανθαισα, ὅτι γενναῖός τις ὀφειλέτης σπεύδει, ἅμα ἐπιστρέφων εἰς τὴν πατρίδα, νὰ πληρώσῃ εἰς ἀνθρώπον καταδικασθέντα εἰς εἰρκτὴν χρέος ἀπὸ πολλοῦ χρόνου λησμονημένον, δὲν ἐφαίνετο εἰς τὸν Ἀλφρέδον ἢ μῦθος τεχνιέντως ἐπεσκευασμένης. Ἡ κατὰ τὸ Λούγδουνον γενομένη κλοπῇ, προσβάλλουσα ἐπιμόνως τὸ πνεῦμά του, τῷ ἐνεποίησε τὴν ιδέαν, ὅτι προὔπηρξε καὶ ἕτερος κακούργος μετὰ τοῦ καταδικασμένου καὶ τοῦ σπεύδοντος νὰ ἀποδώσῃ τὴν ἐκ πεντάκις χιλίων φράγκων ὀφειλὴν. Ἀκολουθήσας λοιπὸν τὸν συμπερασμὸν του, ὅτι ἐν ἐγκλήματι ἔμεινεν ἀτιμώρητον, ἐπληροφόρηθη περὶ πάσης εἰκασίας γενομένης περὶ τοῦ Φραγκίσκου Μορῶ, ἐσκέφθη περὶ τοῦ ἀνεξηγήτου πλούτου του, ἐξέτασε τὰς ἀτιμωτικὰς ὑπονοίας, αἵτινες, ὡς ἡ Σπάθη τοῦ Δαμοκλέους, ἐδάρυνον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἅμα ἐλθόντος εἰς τὴν Τόλωσαν, καὶ ἐπορίσθη τὴν ἐλαινὴν εἰκασίαν, ὅτι ἡ χρηματικὴ ποσότης, ἥτις ἐδίδετο εἰς τὸν Ῥημόντην, δὲν ἦτον τιμίαι ὀφειλῆς ἀπόδοσις, ἀλλὰ τιμὴ ἴσως σιωπῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀπαιτουμένης· τότε δὲ ὁ Ἰταλὸς, ὡς ὁ Ἀλφρέδος ἐπίστευεν ἐνδομύχως, ἦτον ὁ εἰς τῶν δύο ἐκείνων κακούργων, οἵτινες ἐλήστευσαν τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦ κυρίου Βουδρῆ, ὁ δὲ ἕτερος ἦτον ὁ Φραγκίσκος Μορῶ.

Ἀφοῦ δὲν καθάρθωσιν νὰ μάθῃ τι ἀπὸ τὸν Ῥημόντην αὐτὸν, ἔγραψεν εἰς νοήμονά τινα φίλον του, εἰς Λούγδουνον διατρίβοντα, νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τοῦ Μορῶ, καὶ τὸν ἔμπορον παρ' ᾧ ὑπῆρτεσε καὶ τοῦ ἄλλου αὐτοῦ ὑπαλλήλου.

Δεκαπέντε δὲ ἡμέραι παρήλθον καὶ ὁ Ἀλφρέδος ἔλαβε τέλος τὴν τοσοῦτον ἀνυπομόνως περιμενομένην ἀπάντησιν· ὁ μὲν φίλος ἀπέθανεν ἤδη, ὁ δὲ διάδοχος αὐτοῦ οὔτε τὸ ὄνομα τοῦ Μορῶ ἐγνώριζεν ἢ ἤκουσεν ἄλλοτε, καὶ ὅμως ἡ ιδέα τοῦ Ἀλφρέδου δὲν ἀπέτυχεν ὀλοτελῶς, διότι ὑπαλλήλός τις, ἐπιτηδεῖας ἐξετασθεὶς, εἶπε λεπτομερεῖας τινὰς περὶ τοῦ βίου τοῦ Μορῶ. Κατ' αὐτὸν ἐδαπάνησεν οὗτος πολλὰ χρήματα κατὰ τὰς σχέσεις του μετὰ τινος ἐρωμένης. Ἐσκέφθη λοιπὸν ὁ Ἀλφρέδος, ὅτι, ἂν ὁ Μορῶ ἦτον ὁ εἰς τῶν ληστῶν τοῦ Βουδρῆ, ἡγυμὴ αὕτη ἔλαβεν ἴσως, τούτου συμβάντος, μεγάλην τινὰ ποσότητα, ἢ ἐγνώριζε τὸ μυστήριον, καὶ μόνῃ ἡδύνατο νὰ εἰπῇ ἂν ὁ Μορῶ εἶχε σχέσεις μετὰ τοῦ Ῥημόντη· ἀλλ' ἀνεχώρησε πρὸ πολλοῦ ἀπὸ τὸ Λούγδουνον, καὶ οὐδεὶς ἐγνώριζε τὴν διατρίβῃν της, διὸ, ἀπόδειξις οὐδεμία! εἴτε δὲ τύχη, εἴτε προνοία τοῦ ἐμπορίου, ἦτον ἀδύνατον νὰ ἐξιχνιασθῇ πῶθεν ὁ πλούτος αὐτοῦ ἐπήγαγε.

Τὴν αὐτὴν δὲ ἡμέραν, καθ' ἣν ἔλαβε τὸ γράμμα τοῦ Λουγδούνου, ὁ Ἀλφρέδος, μαθὼν σπουδαίαν τινὰ Εὐτέρπ. Τόμ. Ζ'. φυλ. 44.

εἶδαν, ἤρχισε πάλιν νὰ ἐλπίζῃ καὶ ἔσπευσεν εἰς ἐντάμωσιν τοῦ Ἰωσηππίνου.

— Φίλε μου, τῷ εἶπε, εἴμεθα ἀτυχεῖς ἐὰν δὲν κατορθώσωμεν τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ παρελθόντος ἐγκλήματος. Ἐπιμένω ὅμως καὶ τώρα, ὅτι θὰ ἐξιχνιασθῶσιν οἱ δύο κακούργοι, οἱ ληστεύσαντες τὸν πατέρα σου, ἀφοῦ τὴν νύκτα ταύτην ὁ Ῥημόντης, πειραθεὶς νὰ δραπετεύσῃ, κατάρθωσε νὰ ἐξέλθῃ τῆς εἰρκτῆς.

— Καὶ τί ἐξάγεις ἐκ τῆς δραπετεύσεως;

— Ἄφες πρῶτον νὰ σοὶ εἰπῶ τί ἠκολούθησεν. Ἡ χωροφυλακὴ εἰδοποιηθεῖσα ἔσπευσεν εἰς κατάδιωξιν, καὶ τὸν συνέλαβε μετὰ μίαν ὥραν. Δὲν μαντεύεις τοὺς ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης συμπερασμούς μου; ὁ Ῥημόντης συνενοεῖτο μετὰ τινος ἀνθρώπου τῆς πόλεως, τοῦτο δὲ ἐμὲ εἶναι ἀναντιρρόπον· ὁ ἄνθρωπος δὲ οὗτος, ἔχει χρήματα, καὶ εἴτε διαφθεῖρων τοὺς δεσμοφύλακας, εἴτε ἐκπατῶν αὐτοῦς, διεβίβασεν εἰς τὸν φυλακισμένον τὰ πρὸς δραπετεύσιν ἀναγκαῖα ἐργαλεῖα· ὁ ἄνθρωπος δὲ οὗτος εἶναι συνένοχος αὐτοῦ.

— Τὸ ὄνομά του; τὸ ὄνομά του; ἠρώτησε διὰ φωνῆς ἡλλοιωμένης ὁ Ἰωσηππίνος.

— Δὲν δύναμαι εἰσεῖναι νὰ ὁμιλήσω.

— Μὲ δαιμονίζεις μὲ αὐτό σου τὸ σύστημα, μοῦ ἐρεθίζεις τὴν περιέργειαν, καὶ μὲ ἀφίνεις εἰς τὰ κρύα τοῦ λουτροῦ.

— Ἄκουσον. Τί ἤθελες εἰπῇ ἂν ἀνθρώπος τις σοὶ προσέφερε πέντε χιλιάδας φράγκων ἵνα τὰς ἔχειρίσῃς εἰς τὸν κατάδικον, προφασιζόμενος, ὅτι ἄλλος τις, θέλων νὰ μένῃ ἄγνωστος, πτωχὸς ὀφειλέτης του ἄλλοτε, σήμερον δὲ πλούσιος, ἐπιθυμεῖ νὰ ἀποδώσῃ τὰ ὀφειλόμενα πρὸς τὸν ἤδη δυστυχούντα;

— Ἦθελα τὸ πιστεύσει ὡς ἀλήθειαν.

— Καὶ τίς ἀνάγκη νὰ κρύπτεται ὅταν θέλῃ νὰ ἐκτελῇ τὸ καθήκον του; Ὅποια δήποτε, φίλε μου, καὶ ἂν ἦναι ἡ ταπεινώσις καὶ ὁ στιγματισμὸς καὶ ἡ πενία τοῦ δανειστοῦ, δὲν πρέπει τις νὰ ἐντρέπεται παντελῶς ἀποδίδων χρήματα ἅτινα ποτε ἐδανείσθη ἀπὸ ἐκεῖνον, πλούσιον ὄντα. Τὸ μυστήριον ἐν ᾧ θέλει νὰ κρυφθῇ ὁ λεγόμενος ὀφειλέτης, δὲν ἔχει τὸν τόπον του, ἡ διαγωγὴ αὕτη δὲν ἐμφαίνει εὐθύτητα, οὔτε πηγάζει ἀπὸ εὐγενὲς αἶσθημα καθήκοντος.

— Πιστεύω πραγματικῶς ὅτι ἔχεις δίκαιον.

— Ὁ ὀφειλέτης, κατ' ἐμὲ, ἐκεῖνος εἶναι ἄνθρωπος ἀγωγῆς φαύλης, ἔχων συμφέρον νὰ προλάβῃ ἐξομολόγησιν δυναμένην νὰ τὸν καταστρέφῃ· ἤθελε νὰ ἀγοράσῃ διὰ χρημάτων τὴν σιωπὴν τοῦ Ῥημόντη.

— Καὶ σοὶ ἔκαμὲ τις τοιαύτην πρότασιν;

— Ἄφες νὰ τελειώσω. Μὲ ἐπεσκέφθη αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ὃν ὁ Ῥημόντης ἡδύνατο διὰ μιᾶς λείεως νὰ στείλῃ εἰς τὴν εἰρκτὴν, ἐγὼ δὲ ἐφριζα ἀκούσας αὐτὸν, καὶ εἶδα τὸ στίγμα τοῦ ἐγκλήματος ἐπικεχαραγμένον εἰς τὸ μέτωπόν του. Τὸν εἶδα πλησίον τοῦ υἱοῦ τοῦ θύματός του, καὶ ἐμάντευσα ὅτι τὸν ἔτυπτε τὸ συνειδός. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐγκλή-

ματός του περιέχυσαν εἰς τὴν ὄψιν του χρυσὴν τινα ὥραν καὶ ἀπεχθιστάτην. Ἔτρεμεν ἐνώπιόν σου ὁ ληστής τοῦ πατρός σου.

— Ἐνώπιόν μου ! ὁ ληστής τοῦ πατρός μου ! ἐγὼ χάνω τὸν νοῦν μου. Ὁμίλησον, διὰ τὸν θεόν, οὐμίλησον, σὲ παρακαλῶ, διότι μὲ ἀναγκάζεις νὰ ὑποπτεύσω ὅσους τύχη νὰ ἀπαντήσω, ὅσους μὲ πλησιάσωσιν.

— Ἰπασχέθην ἐχεμύθειαν, καὶ δὲν ἔχω ἀποδείξεις περὶ τῆς ἐνδυμύχου πεποιθήσεώς μου ταύτης. Ἐνοεῖς ; δὲν ἠμπορῶ εἶτι νὰ ἐξηγηθῶ, ἀ ; σε φθάσῃ τοῦτο, ὅτι ὁ μυστηριώδης ἄνθρωπος, ὁ θέλων νὰ πέμψῃ εἰς τὸν Ῥημόντην πέντε χιλιάδας φράγκων, εἶναι ὁ αὐτός, ὅστις εὐκόλυνε τὴν δραπέτευσίν του, ὁ αὐτός ὅστις ἐλήστευσε τὸ χρυσοφυλάκιον τοῦ πατρός σου, ὁ αὐτός... Ἀλλ' ὄχι, δὲν εἶναι καιρὸς εἰσέτι, ἔδωκα λόγον νὰ μένω σιωπηλὸς ὡς ὁ τάφος. Ἀλλ' ὅταν δυνηθῶ, κρατῶν εἰς χεῖρας τὰς ἀποδείξεις, νὰ κοινωνήσω εἰς ὅλον τὸν κόσμον τὴν πεποιθήσίν μου, τότε μόνον λύομαι ἀπὸ τὴν ὑπόσχεσίν μου.

Μετὰ τὸν διάλογον τοῦτον, ὁ Ἰωσηππῖνος εὐρίσκειτο εἰς μεγάλῃν ἀνησυχίαν· ὁ φίλος τοῦ ἀνίχνευεν ἤδη τὸ ἐγκλημα· ἐγνώριζε τοὺς ἀτίμους κακούργους, οἵτινες ἐλήστευσαν τὸν πατέρα του εἰς Δούλδουνον· οἱ λητταὶ λοιπὸν εὐρίσκοντο εἰς τὴν Τόλωσαν, τοὺς βλέπειν τοὺς χαϊρετῆ, τοὺς θλίβει ἴσως τὴν χεῖρα· ὅποια φοβερὰ ἀμφιβολία ! πῶς δὲ αὐτός, ὁ τοσοῦτον εὐπιστος καὶ ἀφελής, δύναται νὰ ἀνακαλύψῃ τοὺς πονηροὺς ἐνόχους ;

Ἐπιστολὴ δὲ τῆς Ῥοδώπης, μετ' ὀλίγας ἡμέρας γραφεῖσα πρὸς αὐτὸν, ἐπηύξανεन εἶτι μᾶλλον τὴν ἀνησυχίαν του.

« Ἀγνοῶ, ἔγραφεν ἡ ἐρωμένη, τί μηχανουργεῖ ὁ Μορῶ μετὰ τοῦ πατρός μου, πολλάκις ὁμοῦς « ἀναφέρουσι τὸ ὄνομά σου, καὶ ἤκουσα καθιρώ- « τατα ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἐμπόρου τὴν φοβερὰν « λέξιν, εἰρκτήν. Τίς ὁ σκοπὸς τῶν ; ἀγνοῶ, ἀλλ' « ἡ προτοχὴ τοῦ νὰ μὴ τοὺς ἀκούω, τὰ βλέμματά « τῶν, αἱ χειρονομίαι, τὸ μειδίσμα καὶ αὐτὴ τῶν « ἡ σιωπὴ, μὲ φέρουσιν εἰς πολλὴν ἀνησυχίαν. Σὲ « ἐξορκίζω εἰς τὴν ἀγάπην μας, ἔχε τὸν νοῦν σου, « διότι ὁ μὲν πατήρ μου, ἀγνοῶ διατί, σὲ μισεῖ, « ὁ δὲ ἄλλος μὲ τρομάζει. Καὶ ἴσως οἱ φόβοι μου « εἶναι νοσοῦσης κεφαλῆς ἀποτελέσματα, ἀλλὰ πολ- « λάκις ἠσθάνθην τρόμον ἐνώπιον τοῦ ἀντεραστοῦ « σου, ὡς νὰ εὐρισκόμεν πλησίον κακούργου. Ἡ « ὄψις του — ἐάν τις τὸν μελετήσῃ — ἔχει τι « ἀπεχθές καὶ ἐπίφοβον. Δὲν μοὶ ἐμπνέει μῖσος, « μοὶ ἐμπνέει φρίκην καὶ ἀποστροφήν.

Καὶ ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐφάνετο ὥς τις ἀποκάλυψις μυστηριώδης.

— Αὐτός ; ἐπεφάνει ὁ Ἰωσηππῖνος ; μήπως αὐτὸν ἐνόει ὁ φίλος μου ;

Μετὰ μικρὰν δὲ σάψιν,

— Ὄχι, ὄχι, προσέθηκε· δὲν τὸ πιστεύω. Ὁ Μορῶ εἶναι ἀντεραστής μου, καὶ διὰ τοῦτο δικαίως

τὸν μισῶ, ἀλλὰ διατί νὰ τὸν περιφρονῶ ; διατί ἡ ἀτιμωτικὴ ὑπόνοιά μου ; ἐγὼ ἀδικῶ !

Καὶ ὁμοῦς ἡ ὑπόνοια αὕτη, καίτοι ἀποβαλλομένη, ἐπκνήρχετο συνεχῶς εἰς τὸ πνεῦμά του, ἠθέλησεν ὁ ἐριστὴς τῆς Ῥοδώπης νὰ ἐξετάσῃ τὸν φίλον του Ἀλφρέδον, ἀλλ' ἀνωφελῶς.

— Πρέπει λοιπὸν νὰ παραιτηθῶ πάσαν ἐλπίδα, εἶπε μετὰ λύπης οὗτος, τὸ αἰνίγμα δὲν λύεται, μόνος δὲ ὁ Ῥημόντης ἠδύνατο νὰ μᾶς φωτίσῃ, ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὴν Τουλωνά. Ἐλαθον σήμερον ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἀπέβαλε τὴν ἐφεσίην του, ὅσον οὕτω ἀπάγεται ὁ κακούργος εἰς τὸ δεσμοτῆριον τῆς Τουλῶνος. Καὶ ὁμοῦς, ὀρκίζομαι ὅτι ὁ ἄνθρωπος, ὃν ὑποπτεύθην, εἶναι ἀληθῶς ἐνοχός.

Καὶ ἐν ταύτῃ ὁ Ἰωσηππῖνος ἀνεγίνωσκε πάλιν τὴν ἐπιστολὴν τῆς Ῥοδώπης. Αἰφνης δὲ ἐκχύσας μίαν κραυγὴν ὤρμησε πρὸς τὴν θύραν, χωρὶς νὰ ἐξηγήσῃ εἰς τὸν φίλον του τὴν αἰτίαν. Ἐνόησε τὴν παγίδα, ἥτις ἐστήνετο κατ' αὐτοῦ, ἐνθυμηθεὶς ὅτι ὁ Ἰουδαῖος Σχιμουήλ εἶχεν εἰς χεῖρας συναλλαγματικὴν του· ἡ λέξις *εἰρκτή* δὲν ἦτο πλέον αἰνίγμα εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἀτυχοῦς ἐριστοῦ. Ἐσπευσε πρὸς τὸν τοκογλύφον ἀλλὰ δὲν τὸν εὔρε, οὕτω τοῦλάχιστον τῷ εἶπον, ἀλλὰ μόλις ἀνεχώρει, ἐξήρχετο ὁ κύριος Φρουσῶ, ὁμιλῶν σιγὰ μετὰ τινος γέροντος.

Τῇ δὲ ἐπιούτῃ ὁ Φραγκίσκος Μορῶ ἦλθε πλέον ἐνωρίς εἰς τὸν οἶκον τοῦ πενθεροῦ, καὶ ἅμα εἰσελθὼν, καὶ πρὶν χαϊρετῆ τὴν Ῥοδώπην, ἐπλησίασεν εἰς τὸν κλητῆρα.

— Ἐτελείωσε λοιπὸν ἡ ὑπόθεσις ; ἠρώτησε τὸν γέροντα.

— Τὴν ἔχω εἰς χεῖρας, εἶπεν αὐτὸς περιστρέφων τοὺς μικροὺς ὀφθαλμούς του.

— Ἀξιόλογα !

— Χθές, ἐνῶ εὐρισκόμεν εἰς τοῦ Σχιμουήλ, ἐπεφάνη ὁ φίλος καὶ τοῦτο ἤρκεσεν ἵνα μὴ δεχθῇ τὴν ἐλαχίστην συγκατάθεσιν. Καὶ πάλιν ἐπληρώθη σήμερον ὁ Ἰωσηππῖνος, προτείνων νὰ ἀνανεώσῃ τὴν συναλλαγματικὴν, ἀλλ' ὁ Σχιμουήλ ἀπαποιήθη. Μετὰ μίαν ὥραν ἐτελείωσα τὴν ὑπόθεσιν. Πεισισμένο, ὅτι ἐκινδύνευε νὰ χάσῃ τὰ χρήματά του, διότι ἡ περιουσία τοῦ ὀφειλέτου συνίσταται εἰς κτήματα ἀκατάσχετα, μοὶ παρεχώρησε τὴν συναλλαγματικὴν ἀντι δεκκοκτῶ χιλιάδων φράγκων, τουτέστι δύο τρίτων τῆς πραγματικῆς ἀξίας. Λάβε τὴν, εἶναι εἰς ὄνομά σου, αὐριον λήγει ἡ προθεσμία τῆς.

— Μετ' ὀλίγον, ἐπεφάνησεν ὁ ἐμπόρος, δὲν θὰ ἔχω πλέον ἀντεραστήν.

Ταῦτα δὲ ἐνόησεν ἤδη ἡ ἀτυχὴς Ῥοδώπη, διότι τοῦ Ἰωσηππῖνου οἱ ἐχθροὶ, ἔχοντες εἰς χεῖρας τὴν ποθουμένην συναλλαγματικὴν, δὲν ἐφοβοῦντο πλέον νὰ τὸ κρατήσωσι μυστικόν. Ἐγνώριζε λοιπὸν ἡ νεᾶνις τὸ μηχανοῦργημα τῶν τὸ καταχθόνιον, ἐγνώριζεν ὅτι πρόκειται περὶ τῆς φυλακίσεως τοῦ

ἐραστοῦ της. Ἄν καὶ ἦτο πάντῃ ἀπειρος νομικῆς, ἂν καὶ ἀνέτραφη εἰς τὸν οἶκον κλητῆρος, οὐδέποτε ἐφρόντισε νὰ μάθῃ τὴν κορακιστικὴν τῶν νομομαθῶν γλῶσσαν, ἡγνοεῖ διὸ εἰς ποῖον φοβερὸν κίνδυνον περιπίπτει ἡ ἀφρόνως ὑπογράφουσα συναλλαγματικὰς νευλαίαι, ἀλλ' οἱ ὀλίγοι λόγοι τοῦ Φρυσῶ καὶ τοῦ Φραγκίσκου τῇ ἀπεκάλυψαν εὐθὺς τὴν δυσάρεστον τοῦ Ἰωσηππίνου θέσιν. Αὐτὸς εἰς τὴν φυλακὴν! αὐτὸς, ὃν ἐκείνη ἀγαπᾷ! ὦ! ἡ σκέψις αὕτη τῆς παγώνει τὸ αἷμα, καὶ ὅμως δαμαρίζει τὴν ἀπελπισίαν της, σκεπτομένη ὅτι εἶναι ἔργων ἐποχὴ καὶ οὐχὶ μεμψιμοιριῶν. Ἐπίκειται μὲν ὁ κίνδυνος, ἀλλ' ἐλπίζει νὰ σώσῃ τὸν Ἰωσηππίνον.

— Ἐὰν ἐγὼ ἐξηγηθῶ ἐλευθέρως καὶ μετὰ παρρησίας, ὁ κύριος Μορῶ, παραιτούμενος τὸ συνοικέσιον, δὲν θὰ μισῇ πλέον τὸν Ἰωσηππίνον ὡς ἀντιζηλον. Ἐὰν δὲ ἔχῃ εἰς τὴν καρδίαν του μικρὸν τινα σπινθῆρα φιλοτιμίας, ἵνα λύσῃ τὸν Φρυσῶ ἀπὸ τὴν δοθείσαν ὑπόσχεσιν, δὲν θὰ διστάξῃ, χάριν τῆς ἡσυχίας παιδιᾶς ὀρφανῆς, νὰ ἀποποιηθῇ τὴν ζητηθεομένην πρὸ αὐτῆς προθεσίμian περὶ τῆς ἀποδόσεως τοῦ χρέους.

Οὕτως ἐσκεπτετο ἡ Ῥοδώπη, οὕτως ἐνανούριζεν ἑαυτὴν δι' ἐλπίδων ματαίων.

Ἡ Ῥοδώπη λοιπὸν, τοιαῦτα κατὰ νοῦν ἔχουσα, ἀπεφάσισε νὰ κρύψῃ τὸ ἐσπέρας τὴν ψυχικὴν της πρὸς τὸν Φραγκίσκον ἀπέχθειαν. Καὶ δειὴν μὲν ἦτον ἡ προσπάθεια αὕτη, ἀνάγκη ὅμως νὰ ἐξομαλύνῃ τὰ πράγματα, προπαρασκευάζουσα διὰ προσποιήσεως τὸν ἔμπορον, ὅπως ἀκούσῃ εὐμενῶς τὴν ἐξομολογησιν, ἀφ' ἧς ἐκρέμαντο ἡδὴ ἅπασαι αἱ ἐλπίδες της. Καὶ χάριν τοῦ σκοποῦ τούτου ὤφειλεν ἀναμφιδόλως νὰ δείξῃ ὀλιγωτέραν ψυχρότητα εἰς τοὺς λόγους της καὶ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν μειδιά μα τι σχεδὸν περιπαθὲς εἰς τὰ χεῖλη της.

Οὕτως ὁ Μορῶ ἠπατημένος ἀπὸ τὴν ἐπιδέξιον ταύτην προσποιήσιν, συνέχαιρεν ἑαυτὸν ὅτι ἐδάμασε τέλος τὴν καρδίαν τῆς ἀταπεινώτου Ῥοδώπης, περιστρέφε δὲ τὸν πῶγωνα εἰς τὸν τεχνιέντως ἐσκευασμένον λαιμοδέτην του, καὶ ἐθώπευεν ἀσυστόλως τὸν μύστακά του, ἐτόλμησε μάλιστα νὰ θλίψῃ τὴν ἀφινόμενὴν χεῖρα τῆς ὀρφανῆς.

Κατὰ τὴν ἐσπέραν δὲ ταύτην ἀνήγγειλεν ὅτι ἐμελλε νὰ ἐνταμώσῃ φίλον τινὰ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν, περὶ ὑποθέσεως κατεπειγούσης. Ὀλίγον δὲ πρὶν κτυπήσωσιν ἑνδεκα, ἡ Ῥοδώπη κύψασα δειλῶς πρὸς αὐτόν,

— Κύριε Μορῶ, τῷ εἶπε διὰ τρεμούσης φωνῆς, αὔριον ἔχω ἀνάγκην νὰ σὰς ὁμιλήσω ἀπουσίᾳ τοῦ πατρός μου.

— Νὰ ὁμιλήσῃς μετ' ἐμοῦ; ἀπουσίᾳ τοῦ κυρίου Φρυσῶ; ἀπεκρίθη ἀνοιγὼν τοὺς ὀφθαλμούς του ὁ ἔμπορος. Εἶναι τοῦτο δυνατόν; ἤκουσα καλὰ;

Καὶ ἐπλησίαζε τα χεῖλη εἰς τὴν χεῖρα τῆς παιδίσκης.

— Θὰ ἔλθετε;

Ἠρώτησεν ἡ Ῥοδώπη καὶ τὰ παρθενικά της χεῖλη ἐχρωματίσθησαν διὰ τῆς χροῖας τῆς αἰδοῦς.

— Καὶ ἀμφιβάλλετε; ἐγὼ νὰ σὰς ἀνταμώσω, νὰ ἦμαι μόνος μαζὶ σας; καὶ μὲ ἐρωτᾶτε ἂν θὰ ἔλθω;

— Εἰς τὰς ἑνδεκα λοιπὸν, σὰς περιμένω, ἰψέλισεν ἡ παρθένος.

— Εἰς τὰς ἑνδεκα εἶμαι ἐδῶ.

Καὶ ἀρπάσας τὸν πῖλόν του, κατέβη τὰ δύο τοῦ οἴκου πατώματα, συνωθούμενος ὑπὸ τοῦ Φρυσῶ μεθ' οὗ καὶ συνδιαλέγεται.

— Μὴ κάμετε βῆμα περὶ τῆς συναλλαγματικῆς πρὶν σὰς ὁμιλήσω, εἶπεν ὁ ἔμπορος.

— Ἄν τὸ θέλετε! . . . ἀπεκρίθη ὁ κλητῆρ' ὡς ἦναι . . . ἀλλὰ δὲν καταλαμβάνω διατί, χθὲς ἀκόμη μὲ ἐβίαζες νὰ σπεύσω μάλιστα. . . Ἡ ἀναβολή — τὸ γνωρίζω κάλλιστα ἐγὼ — βλάπτει οὐσιωδῶς τὰς ὑποθέσεις.

— Ἀλλ' ἂν ἤμεθα εἰς ἀπάτην; ἂν ἡ Ῥοδώπη τὸν ἐλησμόνησε; ἂν ἀγαπᾷ ἐμέ; τότε δυνάμεθα νὰ τῷ δώσωμεν προθεσίμian τινα.

Ὁ κλητῆρ' ὕψωσε τοὺς ὤμους ἀντὶ ἀπαντήσεως.

— Σκεφθῆτε ὑμεῖς ὅπως θέλετε, τὸ κατ' ἐμέ οὔτε κωφὸς εἶμαι οὔτε κόμματος, ἡξεύρω τί μου γίνεται. . . Ὑγιαίνετε, αὔριον βλεπόμεθα.

Ἐντοσούτῳ πολυάσχολος θὰ ἦτο ἡ κατεπείγουσα τοῦ Μορῶ μετὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ ὑπόθεσις, διότι τοῦ Ἰωσηππίνου ὁ ἀντερχστής ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κατοικίαν του εἰς τὰς δύο μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

Z.

Ἐδῶ θὰ ἰδῶμεν ὅτι τοῦ Λαμοκλέους ἡ Σπύθη ἀπὸ τρίχα λεπτὴν κρέμαται.

Δὲν ἐλησμόνησαμεν, πιστεύω, ὁποῖαν ἐντύπωσιν ἐπροξένησεν ἡ ἐπιστολὴ τῆς Ῥοδώπης εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Ἰωσηππίνου, οὔτε πῶς ἠθέλησε νὰ κινήσῃ εἰς οἶκτον τὸν Σαμουὴλ, ἵνα τῷ ἀλλάξῃ τὴν συναλλαγματικὴν διὰ τοκογλυφικῆς ὠφελείας.

Εἶδομεν μὲν ὅτι δὲν κατόρθωσε τὸ παραμικρὸν, δὲν ἡδυνήθη μάλιστα οὔτε νὰ τὸν ἐνταμώσῃ, ἐνῷ δὲ ἐπορεύετο πρὸς τοῦτον, ὁ ἐπίτροπος τοῦ Φραγκίσκου Μορῶ ἐτελείωσε τὴν ὑπόθεσιν ἥτις ἐμελλε νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν ἔμπορον ἀπὸ τοσοῦτον ἐπίφοβον ἀντεραστὴν.

Καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ ἰδῇ τὴν ἐσπέραν ταύτην τὸν Ἰουδαῖον, ὁ ἐραστὴς τῆς Ῥοδώπης, ὑπὸ μυρίων διαλογισμῶν καταβασανιζόμενος, ἠναγκάσθη νὰ περιμεῖνῃ μέχρι τῆς ἐπιούσης, πρὸς ἐντάμωσιν τοῦ τοκογλύφου. Καὶ ἐφωτίζετο μὲν ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴν τῆς Ῥοδώπης, περὶ τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου καὶ τῶν καταχθονίων κατ' αὐτοῦ μηχανορραφιών, δὲν ἐγνώριζεν ὅμως ἔτι τὰς λεπτομερείας τοῦ στυγεροῦ δράματος· μόνος ὁ Ἰουδαῖος τὰς ἐγνώριζεν.

Αὐτὴν λοιπὸν ὤφειλε νὰ ἐνταμώσῃ ἐὰν ᾔθελε νὰ σωθῇ ἀπὸ τὴν ἐπώδυνον ἀμφιβολίαν ἥτις καὶ αὐτῆς τῆς συμφορᾶς ἦτο χεῖρων.

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἡ νύξ ἐφάνη εἰς αὐτὸν μακροτάτη. Καὶ ἰδοὺ τὰ σκότῃ διαλύονται, καὶ ὁ

ἥλιος ἀνατέλλει χαρμόσυνος, ὅτε ὁ Ἰωσηππίνος, τηκόμενος ὑπὸ ὑπονοιῶν ἀλγεινοτάτων, παρουσιάζεται, δεύτερον ἤδη, εἰς τοῦ Ἰουδαίου τὰ πρόθυρα. Ἀλλ' ὅσῳ καὶ ἂν ἦτο πρῶινός, ὁ κύριος Φρυσῶ ὑπῆρξεν αὐτοῦ πρῶινότερος, διότι οὗτος, ἐκτιμῶν τὸν καιρὸν — εἴκοσι τέσσαρες μόνον ὥραι ἔλειπον ἀπὸ τὴν προθεσμίαν τῆς συναλλαγματοικῆς — δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ οὔτε στιγμήν ἐκ τῶς ἂν ἤθελε νὰ μηδενίσῃ τὰ δικαιώματα του. Οὕτω λοιπὸν σπεύσας ἐπορεύθη εἰς τὸν οἶκον τοῦ Σαμουὴλ, καὶ οἱ δύο γέροντες, ἀπὸ τὴν αὐτὴν δίψαν τοῦ κέρδους ἐμπνεόμενοι, ἐφιλονέικουν τις νὰ γελάσῃ τὸν ἄλλον, ὅτε ὁ ἐραστής τῆς Ῥοδώπης ἦλθε κρούων τὴν θύραν. Τῷ ἐδόθη ἡ αὐτὴ πάλιν ἀπάντησις.

— Ὁ κύριος Σαμουὴλ εἶναι ἔξω.

Ἄλλ' ὁ Ἰωσηππίνος ἐπέμεινε μετὰ τοσαύτης καρτερίας, λέγων ὅτι δὲν φεύγει πρὶν ἰδῇ τὸν Ἰουδαῖον, ὥστε ἡ ὑπηρετίς ἠναγκάσθη νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ τὴν εἴσοδον.

Ὁ Φρυσῶ ἐν τούτῳ μόλις εἶχε τὸν καιρὸν νὰ κρυφθῇ εἰς ἄλλο δωμάτιον, βεβαιώσας ὅμως τὸν Σαμουὴλ ὅτι ἐδέχτο πᾶν ὅτι ἤθελε, φθάνει μόνον νὰ μὴ ἀκροασθῇ τὸν Ἰωσηππίνον.

Γνωρίζομεν δὲ τί εἶπεν εἰς τοῦτον ὁ Σαμουὴλ, διότι αἱ ὀλίγαι λέξεις τοῦ Φρυσῶ πρὸς τὸν Φραγκῆλον μᾶς ἀνήγγειλον καὶ τὰς νέας τοῦ Ἰωσηππίνου προτάσεις καὶ τὴν ἀποτυχίαν του. Μίαν δὲ ὥραν μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του, οἱ δύο γέροντες ἦσαν εἰς ἐντελῇ συμφωνίαν, καὶ ἡ συναλλαγματική τοῦ Ἰωσηππίνου μετεβιβάσθη εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ Μορώ, ὑποχρεουμένου τοῦ ἐμπόρου ἐγγράφως νὰ πληρώσῃ μετ' ἡμέρας ἐνενήκοντα.

Καὶ ὁ ἐραστής τῆς Ῥοδώπης ἐξῆλθεν ἀπεγνωσμένος καὶ δυσθυμῶν. Ὅ,τι δὲ ἔμαθεν ἀπὸ τὸν Σαμουὴλ — δὲν τῷ ἔκρυπεν οὗτος τὴν προθυμίαν δι' ἧς τὸν κατεδίωκον οἱ ἐχθροὶ του — ἐτάραξεν ὅλα τῆς καρδίας του τὰ πάθη, καὶ ἐδιπλασίασε τὴν βίαν τοῦ πρὸς τὸν ἀντεραστὴν μίσους του.

— Τὸν ἄθλιον! ἐπεφώνει περιπατῶν μεγάλῳ βήμασι· τὸν ἐλεεινὸν! ὅλα τὰ κάμνει, καὶ τὰ ἀπεχθέστερα καὶ τὰ ἀτιμότερα, ἀρκεῖ νὰ μοῦ ἀρπάσῃ τὴν ἐρωμένην!

Καὶ ὑπερβολικῇ ἦτον ἡ ταραχὴ τοῦ Ἰωσηππίνου, χίλιοι δὲ διαλογισμοὶ παράδοξοι ἐβασάνιζον τὴν διάνοιάν του. Ἦθελε νὰ ποσοβάλῃ τὸν Μορῶ ἐντὸς τοῦ ἐργαστηρίου του, ἐνώπιον τῶν ὑπηρετῶν του καὶ τῶν ἀγοραστῶν, νὰ τὸν καλέσῃ ἄτιμον καὶ δειλὸν, νὰ τοῦ ῥίψῃ εἰς τὸ πρόσωπον ὕδριν ἐσχάτην, καὶ νὰ τὸν βιάσῃ οὕτως εἰς μονομαχίαν.

Ναι, ἀλλ' ὁ ἔμπορος ἠδύνατο νὰ τῷ ἀποκριθῇ δικαίως,

— Πλήρωσόν με πρῶτον, κατόπιν κτυπούμεθα.

Ὡ κόλασις! τί εἶχε νὰ ἀντεῖπῃ εἰς τὴν ἐπίσημον ταύτην ὁμολογίαν;

Τώρα δὲ πάλιν ἤθελε νὰ δοκιμάσῃ καὶ τελευ-

ταῖαν φορὰν τὸν Φρυσῶ, νὰ ἀνοίξῃ αὐτῷ τὴν καρδίαν του, νὰ τῷ δείξῃ τὴν ἐπικεχαραγμένην εἰκόνα τῆς κόρης του.

Ἀλλ' ὁ κλητὴρ τὸν ἐλυπεῖτο ἄρα; μήπως προτοῦ δὲν ἐφάνη πρὸς τὸ πάθος του σκληροκάρδιος; νὰ ταπεινωθῇ καὶ πάλιν ἀκούων λόγους σκληροῦς καὶ τραχεῖς, ὡς ἤκουσεν ὅτε τῷ ἐξωμολογήθη τὸν ἔρωτά του;

Αἱ στιγμαὶ ἐν τούτοις εἶναι μετρημέναι, καὶ ἀνάγκη νὰ ἀποφασίσῃ, νὰ ἀποφασίσῃ ὁριστικῶς καὶ ταχέως.

Οὕτως ἐπέρασεν ἀλγεινὴ ἡ ἡμέρα τοῦ Ἰωσηππίνου.

Ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν Τόλωσαν, ἀγνοῶν ποῦ ἔφερε τὸ βῆμα, τοσοῦτον τὸ ἄλγος τοῦ ἦτο μέγα, τοσοῦτον ἡ ψυχὴ τοῦ ἦτο τεταραγμένη. Πλανώμενος δὲ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τὰ ὑπαίθρα, ἔφερε μετ' ἐαυτοῦ τὸ βέλος τὸ διαπερῶν τὴν καρδίαν του. Ἐπιστρέψας εἰς τὴν κατοικίαν ἐκλείσθη θέλων νὰ ἦναι μόνος, καὶ διελογίζετο περὶ τῆς συμφορᾶς του.

Ἐὰν ὅμως ἠδύνατο νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς Ῥοδώπης, νὰ τῇ ὁμιλήσῃ, νὰ τῇ εἰπῇ ἀπροκαλύπτως τὸν ἐπικείμενον, τὸν φοβερὸν κίνδυνον, ὃ τότε ἦτο πεπεισμένος ὅτι αὐτὴ ἐδέχτο εὐχαρίστως πᾶν ὅ,τι ἤθελε τῇ προτείνῃ ἵνα ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν δυσάρεστον θέσιν, εἰς ἣν βιαίως ζητοῦν νὰ τὴν φέρωσι οἱ ἐχθροί. Ἀλλ' ὡ συμφορὰ! ὁ Φρυσῶ φυλάττει καλῶς τὴν εἴσοδον τῆς οἰκίας του, προπαρασκευάσας, ἀπὸ δύο ἡδὴ μηνῶν, φραγμοὺς καὶ ἐμπόδια ὅπου ἐματαιοῦντο αἱ ἐπιτηδεϊότεραι τέχναι καὶ πονηρίαι.

— Καὶ ὅμως πρέπει νὰ συσκεφθῶ μετὰ τῆς Ῥοδώπης, τοῦτο εἶναι ἀναγκασιότατον.

Ταῦτα μὲν αὐτὸς διελογίζετο, τῇ δὲ ἐπιούσῃ, καθ' ἣν ἡ Ῥοδώπη περιέμενε τὸν Μορῶ, ἐπλανᾶτο ἀπὸ πρωίας, ὁ ἀτυχὴς Ἰωσηππίνος, εἰς τὸν δρόμον (Clémence-Isaure) ἐγνώριζεν ὅτι ἐκάστην αὐγὴν ἐξήρχετο ὁ κλητὴρ δι' ὑποθέσεις του, καὶ ἰδοὺ ἡ στιγμή νὰ εἰσέλθῃ αὐτὸς φθάνων μέχρι τῆς ἐρωμένης του, ἐὰν δὲ ἡ Ῥοδώπη ἦναι ἐσφαλισμένη ὡς ποτὲ ἡ μήτηρ αὐτῆς, ἡ δυστυχὴς Μαρία, κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Φρυσῶ, θὰ δυνηθῇ τοῦλάχιστον νὰ ἀνταλλάξῃ μετ' αὐτῆς ὀλίγας λέξεις ὅπισθεν τῆς θύρας τοῦ κοιτῶνός της, καὶ ὅταν μείνωσι σύμφωνοι εἰς τί πρέπει νὰ ἀσχοληθῶσι, δύναται τότε νὰ καταφρονήσῃ τὰς καταδρομὰς τῆς τύχης του.

Καλὴ ἦτον ἡ σκέψις του. Ὁ κλητὴρ φέρων ὑπὸ μάλῃς ὀγκώδη φάκελλον δικογραφίων, ἔχων γραφίδα εἰς τὸ ὦτιον καὶ ράβδον εἰς τὴν χεῖρα, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν κατοικίαν του πορευόμενος ὅπου αἱ ὑποθέσεις του τὸν ἐκάλουν. Μόλις δὲ ἐκρύφθη εἰς τὴν γωνίαν τῆς οἰκίας, καὶ ὁ Ἰωσηππίνος ἀνέβαινεν ἤδη, τάχει ἐραστοῦ ἐκτιμῶντος τὴν ἀξίαν τοῦ χρόνου, εἰς τὴν ἀναβάθραν τοῦ δευτέρου πατώματος, καὶ κρούει μετὰ τόλμης τὴν θύραν.

Ὡ εὐτυχία! ἡ θύρα ἠνοίχθη καὶ ἰδοὺ αὐτὸς ἐνώπιον τῆς ἐρωμένης.

Τὴν στιγὴν ταύτην ἡ Ῥοδῶπη, λαμπρῶς ἐστολισμένη, περιέμενεν ἀνυπομόνως τὸν ἔμπορον, ἀλλ' ἰδοῦσα τὸν ἔραστὴν χύνεται πρὸς αὐτὸν, καὶ οἱ δύο ἔρασται λησμονοῦν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐνταμύσεως αὐτῶν, ὅλα τὰ πάθη καὶ τὰ μαρτύρια ὅσα ἀπὸ ἥδη μνητῶν ὑπομένουσι.

— Ῥοδῶπη, ἔλυσεν τὴν σιωπὴν ὁ νεανίσκος τείνων πρὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ἐρωμένης τοὺς ὕγρους ὀφθαλμούς του· Ῥοδῶπη! ἀπὸ χαρὰν, ὅτι εὐρίσκομαι πλησίον σου, λησμονῶ νὰ σοὶ εἰπῶ διατὶ ἦλθον. Ὁρθοὶ ἦσαν οἱ φόβοι σου, καὶ κινδυνεύω νὰ φυλακισθῶ, καὶ μετ' ὀλίγον ἴσως δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ σπεύσω εἰς βοήθειάν σου, ὅταν μὲ καλέσης.

— Τί ἀκούω ;

— Σὺ, Ῥοδῶπη ἐμάντευσες, εἰμὶ θῦμα αἰσχροῦ καὶ ἀτίμου ἐνέδρας. Πρέπει νὰ φύγω, ἀμέσως νὰ φύγω, διότι αὐρίον ἢ χωροφυλακὴ, ἂν μὲ εὕρῃ, μὲ ρίπτει εἰς τὴν φυλακὴν.

— Εἰς τὴν φυλακὴν ; καὶ εἰς τί ἔπταισας ; ὦ Θεέ μου, Θεέ μου, ἐπεφώνησεν ἡ παρθένος συμπλέκουσα τὰς χεῖρας.

— Ὡ μὴ ἀδημονεῖς, εἰμὶ πάντοτε ἄξιός σου, Ῥοδῶπη, καὶ μαρτύρομαι τὸν Θεόν ὅτι δύναμαι νὰ φέρω ὀρθὸν πάντοτε τὸ μέτωπόν μου. Μάθε ὅμως ὅτι ἔκαμα πολλὰς τρέλλας πρὶν σὲ γνωρίσω, σήμερον ὀφείλω νὰ σοὶ τὸ ὁμολογήσω, καὶ διὰ τὰς τρέλλας μου σήμερον ὑποφέρω.

— Με τρομάξεις, Ἰωσηππῖνε, εἰπὲ, ἐξηγήσου.

— Βεβαρυμένος ἀπὸ χρεῖα, καταδιωκόμενος ἀπὸ δανειστάς, ἐπεφόρτισα τὸν Ἰουδαῖον Σαμουὴλ νὰ λήβῃ εἰς λογαρισμὸν τοῦ πάντα τὰ χρεῖα ὅσα ὤφειλον εἰς Τόλωσαν, ὃ δὲ τοκογλύφος ἐδέχθη τὴν πρότασιν, καὶ ἐγὼ, ἀντὶ τῶν ὁμολόγων, ὑπέγραψα συναλλαγματικὴν 25 χιλιάδων φράγκων, εἶχον καιρὸν μέχρι τῆς προθεσμίας δύο ὁλόκληρα ἔτη, ἀλλ' ὁμολογῶ ὅτι ἄφροντις καὶ ἐπιλήσμων δὲν προενόησα τὴν λήξιν τῆς συναλλαγματικῆς, διότι ἡ ταραχὼδὴς ζωὴ μου πρῶτον καὶ τὰ ἐμπόδια ἔπειτα, ἅτινα ὁ κύριος Φρυσῶ προέταξε μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, μὲ ἠνάγκαζον νὰ μὴ συλλογίζωμαι ἢ μόνον καὶ μόνον τὸν ἔρωτά μου. Προχθεὶς δὲ ἡ ἐπιστολή σου ἦν προσεχῶς ἐμελέτησα, τὸ μυστηριώδες τοῦ ἐπαπειλοῦντός με κινδύνου, καὶ οἱ φόβοι καὶ αἱ ὑπόνοιαί σου, ὅλα ταῦτα μὲ ἐπανάφερν εἰς τὸν νοῦν μου. Ἐτρέξα εἰς τὸν Σαμουὴλ, ἀλλ' ἔλειπε, ἐπέστρεψα χθὲς καὶ τῷ προέτεινα νὰ μοὶ δώσῃ νέαν προθεσμίαν, ληγοῦσης σήμερον τῆς συναλλαγματικῆς, ἐγὼ δὲ ἀδυνατῶ νὰ τὴν ἐξοφλήσω. Ὁ Ἰουδαῖος ἀπέβαλε τὴν ἱκεσίαν μου . . . καὶ ὅμως ἠλπιζον νὰ τὸν καταπείσω, νὰ τὸν μαλᾶξω. Ἐπέμεινα καὶ τότε ὁ τοκογλύφος — ὅποια καταχθόνιος μηχανορραφία ! — μοὶ ὠμολόγησεν ὅτι πρὸ ἐνὸς ἥδη μνητῶν δὲν παρεκίνουν νὰ μεταβιβάσῃ εἰς ἄλλον τὰ δίκαιά του . . . Αὐτὸς ὁ ἄλλος, Ῥοδῶπη . . . εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὅστις θέλει νὰ σὲ νυμφευθῇ . . . ὁ ἀντεραστής μου . . . ὁ Φραγκίσκος Μορώ.

— Τί λέγεις ; αὐτός ;

— Αὐτὸς ἐπόθησε νὰ ἀποκτήσῃ τὴν συναλλαγματικὴν ἥτις δύναται νὰ μὲ ἀπολέτῃ, ἐπίτροπός του δὲ παρὰ τῷ Σαμουὴλ ἦτον ὁ πατήρ σου . . . Ὁ Φρυσῶ δὲν ἄφησε μέσον ἀμεταχειρίστον, καὶ κατάρθωσε τὸν σκοπὸν του . . . Ὁ τοκογλύφος παρεχώρησεν εἰς τοὺς ἐχθρούς μου τὰ δίκαιά του.

(ὁλοθυεῖ).

Ο ΕΝ ΡΩΜΗ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ.

Ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς, οὗ τὰ προτερήματα ἦσαν πολὺ μεγάλα, σχεδιάσας αὐτὸς οὕτως τὸν ναὸν τοῦτον, διεύθυνε τὴν ἀνέγερσιν αὐτοῦ, ὃν, κατὰ τὸν Δίωνα, ἀφιέρωσεν εἰς τὴν Ἀφροδίτην καὶ τὴν Ῥώμην, θεὰς ἐχούσας πρὸς ἀλλήλας σχέσιν ἐκ τοῦ γένους τοῦ Αἰνείου. Ἐπὶ τετραγώνου ἐπιπέδου, ἔχοντος μῆκος μὲν 730 παλάμας, πλάτος δὲ 437, ὑψοῦτο διπλὴ στοὰ ἐκ κιόνων σποδοειδούς γρανίτου, ὧν πολλοὶ λίθοι εἰσὶν ἔτι ἔνθα καὶ ἔνθα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐρρίμμενοι, ὧν ἡ διάμετρος ἦν 4 παλαμῶν. Ἡ στοὰ αὕτη ἐχρησίμευεν μόνον ὡς περίβολος τοῦ ναοῦ, ὅστις εἶχε μῆκος μὲν 194 παλάμας, πλάτος δὲ 234. Ὁ ναὸς οὗτος, ὧν διπρόσωπος, εἶχε δύο σειρὰς κιόνων καθ' ἑκάστον πρόσωπον, καὶ μίαν πρὸς τὰς πλευράς, καὶ ἐσχηματίζετο κατὰ μὲν τὰ πρόσωπα ἐκ 10 κιόνων, πρὸς δὲ τὰς πλευράς ἐξ 22, οἵτινες ὅλοι ἦσαν ραβδωτοὶ ἐκ Παρίου μαρμάρου Κορινθίου ρυθμοῦ, καὶ διαμέτρου 4 παλαμῶν, ὡς παρατηροῦνται ταῦτα ἐκ τῶν ἐναπολειφθέντων τμημάτων.

Ὁ σηκὸς διηρεῖτο εἰς δύο, καὶ ἐξώθεν περιεκαλύπτετο ἐκ Παρίου μαρμάρου καὶ αὐτὸς καὶ τὸ ἐδαφος τῆς στοᾶς· ἡ δὲ στέγη τοῦ ναοῦ ἐσκεπάζετο ἐξ ὀρειχάλκου ὃν ὁ Πάπας Ὀνώριος Α', ἀφῆρσεν, ἵνα καλύψῃ δι' αὐτοῦ τὸν Οὐατικανὸν ναόν. Τὸ μὲν προπύλαιον αὐτοῦ ὑψοῦτο δι' ἐπτὰ βαθμίδων ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, ὃ δὲ σηκὸς διὰ πέντε ἀπὸ τοῦ προπυλαίου.

Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σηκοῦ, ἢ μάλλον εἰπεῖν τῶν δύο σηκῶν, ἐκαλλωπιζέτο διὰ πορφυρῶν κιόνων οἵτινες κατὰ τὰ εὐρεθέντα τεμάχια, εἶχον διάμετρον δύο παλαμῶν καὶ δύο δακτύλων.

Ὁ δὲ θόλος καθωραϊζέτο ἐκ μεγάλων ἀλαβαστρίνων (di stucce) ἀβάκων καὶ ἦν κεχρυσωμένος· ἡ δ' ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια τῶν τοίχων τοῦ σηκοῦ, καὶ τὸ ἐδαφος αὐτοῦ ἦσαν ἐστρωμένα ἐξ ὀφίτου καὶ κιτρίνου Νουμηδικοῦ μαρμάρου.

Ἐξ ὅλης ταύτης τῆς πολυτελείας δὲν ὑπελείφθησαν τανῦν ἄλλα λείψανα, εἰμὴ ὀλίγα θεμέλια, καὶ οἱ τοῖχοι τοῦ σηκοῦ, ἐν ᾧ ἔτι βλέπεται ἡ Κόγκκη (michia), ὅπου ἴσταντο αἱ δύο θεαί. Ὅτι τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸν ναὸν τῆς τε Ἀφροδίτης καὶ τῆς Ῥώμης γίνεται δῆλον, οὐ μόνον ἐκ